

uhyre radikalt Forslag, og det kan jo heller ikke nægtes, at der indenfor Venstres Presse har været dem, der har slaaet herpaa, ganske vist ikke saa stærkt. Men en saadan Paastand kan jo ikke gøre det Grundlovsforslag, som det Berntsenske Ministerium fremsatte, radikalt. Det er Indholdet, det kommer an paa. Jeg kan forstaa, at Højre anser den store Valgretsudvidelse til Kvinder, til Tyende og til de 25-aarige for radikal. Men det kan den ikke være i Venstres Øjne, der er intet radikalt for Venstre deri, thi det er i nøje Kontakt med det Standpunkt, som Venstre gennem sit Arbejde fremad i dette Land har hævdet. Disse Punkter i det Berntsenske Ministeriums Grundlovsforslag, som ogsaa indeholdes i den nuværende Regerings, kan ikke af nogen Venstremænd anses for radikale. Naar man vil undersøge, hvad der var Grundlaget for den mindre Grundlovsændring, den, som hørte til, hvad man har kaldt de „to Tempi“s Politik, ser man da ogsaa, at den hvilede for saa vidt paa det samme Grundlag, selv om det kun var Folketinget, den i første Linie berørte; og heller ikke det Forslag, der er fremsat udenfor Rigsdagen, har nogen anden Grundvold at bygge paa. Det er altsaa fuldstændig urigtigt at betegne dette Forslag som et radikalt Skridt; det er Venstres og Venstres helt ud.

Er der da i det Forslag, Ministeriet Berntsen fremsatte, og som den nuværende Regering har optaget, noget andet, der med Rette kan kaldes radikalt? At man bygger Landstingsvalgene paa de kommunale Raad, kan — deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) — ikke kaldes radikalt. Man kan se paa dette Spørgsmaal ud fra det Standpunkt, om det vil være heldigt for de kommunale Valg i al Almindelighed, at man gør dem mere politiske. Dette kan man drøfte, men man kan saa vist ikke hævde, at der er noget radikalt deri. Skal der være noget radikalt i det hele Forslag, er det, som jeg har nævnt før, den store Valgretsudvidelse — deri kan Højre have nogen Ret —, men *det* er ikke de Radikales Element, det er Venstres. Venstre har altid staaet derpaa, det er den historiske Traad i Venstres Arbejde. Men hvis man fra Højres Side foretrækker det

mere radikale Element: En lav Valgalderscensus i Stedet for Kommunalraadsvalgene, vil der neppe være noget til Hinder derfor. Det er for øvrigt ikke noget, som Højre alene maaske ønsker, men der er ogsaa Venstremænd og maaske Folk baade af Venstrepartiet og af det radikale Parti, der ønsker det. Det skal jeg slet ikke komme ind paa, thi det forekommer mig, at det i Øjeblikket er et ret underordnet Spørgsmaal. Men ønsker man det fra Højres og Flertallets Side, nuvel, saa er der vist ikke noget til Hinder for, at dette radikale Element kan indføres. Jeg gaar nemlig ud fra, at den høje Alderscensus er ganske umulig at gennemføre. Jeg kan ikke se rettere, end at det vilde være i fuldstændig Strid med hele den Stilling, Venstre i dets forskellige Afskyninger har indtaget til dette Spørgsmaal. Og det vilde ogsaa være en Selvmodsigelse, samtidig med at man gaar til en Valgretsudvidelse, hvorved Kvinder og Tyende og 25-aarige faar Valgret, at indskrænke Valgrettens Udøvelse for 10, 15 eller flere Aargange. Jeg tror ikke paa, at det virkelig er noget, Venstre vil, og som Venstre vil kunne gennemføre uden at komme i Strid med den Stilling, det altid har indtaget til denne Sag. Jeg kan heller ikke se, at der er nogen Grund dertil. Jeg skal nævne et Eksempel, som mange af mine Kolleger i denne Sal kender lige saa godt som jeg. Vi ved overordentlig vel, at i den Tid, da den gamle kommunale Valglov virkede, var det i Midt- og Vestjylland saa at sige overalt saaledes, at den Deling, som den gamle kommunale Valglov medførte, hvorved $\frac{1}{5}$ af de højstbeskattede valgte den største Del af det kommunale Raad, aldrig i disse Egne virkede paa den Maade, som den maaske virkede andre Steder. Det var ingenlunde saaledes, at denne Femtedel af Vælgerne valgte indenfor deres egen Kreds, nej i mange, mange Tilfælde valgte de udenfor den, og det samme gjorde sig gældende, naar den almindelige Vælgerklasse skulde vælge. Vi kendte intet til Skellet og var ikke trykkede af det. Men den privilegerede Valgret til de kommunale Raad var forhadet, og hvorfor? Fordi man følte sin Borger- og Menneskeret krænket ved, at man ikke havde Lov til